

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců Mgr. Jiřího Gottwalda a JUDr. Miroslavy Honusové v právní věci žalobce **CANTON, spol. s r.o.**, se sídlem Rožnov pod Radhoštěm, Meziříčská 100, v řízení zastoupeného JUDr. Ing. Ondřejem Lichnovským, advokátem se sídlem Prostějov, Sádky 4, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Olomouc** se sídlem Olomouc, Blanická 19, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30.12.2009 č.j. 6584-2/2009-130100-21, ve věci celního dluhu,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 30.12.2009 č.j. 6584-2/2009-130100-21 se pro nezákonnost **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 9.200,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ing. Ondřeje Lichnovského, advokáta se sídlem Prostějov, Sádky 4.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti dodatečnému

platebnímu výměru Celního úřadu Valašské Meziříčí (dále jen „celní úřad“) ze dne 20.8.2009 č.j. 5292-2/2009-136500-021 č. 9/2009, kterým celní úřad žalobci doměřil antidumpingové clo z dovozu plynových kapesních zapalovačů pocházejících z Čínské lidové republiky ve výši 1.916.530,- Kč.

Žalobce namítá, že:

- 1) podle napadeného rozhodnutí bylo předmětné zboží dne 21.2.2009 propuštěno do volného oběhu, následně 2.9.2009 bylo totéž zboží propuštěno do režimu uskladňování v celním skladu. To je však v rozporu se skutečností i s logikou, když je-li jednou zboží propuštěno do volného oběhu, jen stěží si lze podle žalobce představit jeho opětovné „stažení“ do celního skladu;
- 2) clo nelze vyměřovat toliko na základě místního šetření a vyhledávací činnosti, ale jen na základě následné kontroly ve smyslu § 127 zák. č. 13/1993 Sb., celního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“). Taková následná kontrola však u žalobce neproběhla, nebyla vyhotovena ani zpráva o takové kontrole. Nároky na přezkoumatelnost pak nesplňuje ani rozhodnutí celního úřadu, když z jeho odůvodnění není zřejmé, jak celní orgán reagoval na vyjádření žalobce. Odkazuje v tomto směru na judikaturu v daňových věcech – rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22.2.2007 sp. zn. 9 Afs 8/2007, ze dne 29.3.2006 sp. zn. 1 Afs 55/2005, ze dne 27.7.2005 sp. zn. 1 Afs 70/2004 a ze dne 26.4.2006 sp. zn. 1 Afs 60/2005¹⁾ a na nálezy Ústavního soudu ze dne 27.8.2001 sp. zn. IV. ÚS 121/01²⁾;
- 3) celní úřad žalobci nikdy nesdělil, proč by měl být právě on odpovědný za nesprávné stanovení cla, když se nejednalo o jeho zboží, ve věci byl toliko nepřímým zástupcem, proto není osobou, která vznik celního dluhu zavinila a měla by být za něj přímo odpovědná. O solidárním závazku se žalobce dozvěděl poprvé z rozhodnutí celního úřadu a mohl se tak účinně bránit až v řízení odvolacím. To vedlo k porušení zásady dvojinstančnosti;
- 4) byl nucen celním úřadem jednat v nepřímém zastoupení, kdy přímé zastoupení celní úřad nikdy nepřipustil. Tuto praxi změnil až po projednání nyní posuzované věci – pro žalobce až příliš pozdě;
- 5) celní dluh již byl vyměřen dovozci, proto zrušením rozhodnutí žalovaného by neměl být veřejný rozpočet nijak krácen;
- 6) k dodatečnému zaúčtování cla vůči žalobci nemělo dojít s ohledem na čl. 220 odst. 2 písm. b) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, Celního kodexu společenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní kodex“). Skutečnost, že nedošlo k dřívějšímu zaúčtování cla, je podle žalobce nutno považovat za chybu celních orgánů, neboť došlo na základě systému správní spolupráce s orgány Laosu k vydání osvědčení o původu zboží. Na to nemá podle žalobce vliv, že laoské orgány původ zboží ve skutečnosti vůbec nezkontrolovaly a vydávaly potvrzení tak, jak se to hodilo laoskému vývozcovi. Žalobce přitom jednal v dobré víře a splnil veškeré formalities týkající se celního prohlášení;
- 7) žalovaný se opírá výhradně o překlad zprávy Evropského úřadu pro boj proti podvodům (dále jen „OLAF“), o jehož původu není nic známo. Je tedy otázkou, zda je překlad správný a vyjadřuje skutečnosti uvedené v originále zprávy. S přílohami zprávy nebyl žalobce nikdy seznámen.

1) všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na internetové adrese www.nssoud.cz

2) všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na internetové adrese nalus.usoud.cz

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K jednotlivým žalobním bodům uvádí:

- 1) při zpracování písemného vyhotovení rozhodnutí došlo k chybám, kdy zboží bylo propuštěno do režimu uskladňování v celním skladu již 2.9.2006 a do režimu volného oběhu dne 21.2.2007, jak je zřejmé z obsahu spisu;
- 2) k porušení žalobcových práv nedošlo. Celní úřad s rozhodnými skutečnostmi (výsledky zprávy OLAF) žalobce seznámil, jak plyne z protokolu z 28.7.2009. Z něj i plyne, jak byly celním úřadem nové důkazní prostředky hodnoceny – celní úřad upozorňuje na doměření antidumpingového cla. Žalobce měl možnost se k předloženým důkazům vyjádřit, což i učinil;
- 3) žalobce jako osoba dlouhodobě podnikající v oboru si musel být vědom svých závazků jako nepřímého zástupce, kdy je celním dlužníkem kromě dovozce právě i nepřímý zástupce; to dokazuje m.j. i smlouva o zastoupení;
- 4) celní předpisy možnost donucení k nepřímému zastoupení celním orgánům nedávají. Celní prohlášení je projevem vůle deklaranta a pokud toto splňuje podmínky dle čl. 62 celního kodexu, celní úřad jej podle čl. 63 celního kodexu musí přijmout. Přijetí či nepřijetí celního prohlášení tak není na libovůli celního úřadu;
- 5) řízení vůči žalobci bylo zahájeno až poté, co byla u dovozce zjištěna neexistence jakéhokoli majetku, z něhož by mohl být dluh uhrazen;
- 6) dle čl. 201 a násl. celního kodexu vzniká celní dluh propuštěním zboží do volného oběhu. Celní orgány, jakmile mají potřebné údaje, provedou zaúčtování cla. Podle čl. 220 celního kodexu v případě, není-li částka cla zaúčtována v souladu s čl. 218 - 219 celního kodexu, zaúčtuje se částka, která má být dovybrána, do dvou dnů ode dne, kdy se celní orgány o této situaci dozvěděly a mohou vypočítat dlužnou částku. V okamžiku propuštění zboží do volného oběhu nebyl celním orgánům znám skutečný původ zboží, zejm. jim nebyl znám výsledek mise OLAF. Proto celní úřad provedl v souladu s čl. 220 celního kodexu zaúčtování dlužné částky cla v okamžiku, kdy byly naplněny podmínky pro dodatečné zaúčtování cla. Již dříve proběhlo ve věci verifikační řízení, kdy orgány Laosu nepreferenční původ zboží v Laosu potvrdily. Zda byla částka cla zaúčtována v důsledku chyby celních orgánů (zde Laoská národní obchodní a průmyslová komora v provincii Bokeo), závisí podle žalovaného na posouzení toho, zda tento úřad mohl při verifikačním řízení odhalit podvod vývozce. Zpráva OLAF přitom neobsahuje údaj, zda její postup byl v souladu s laoskými vnitrostátními předpisy či nikoli, zda tento úřad měl možnost a prostředky, jak vývozcův podvod zjistit. V posuzovaném případě se nejedná o preferenční původ zboží, verifikace neprobíhá na základě dohod či systému všeobecných preferencí. Žalovaný nemá další možnosti, jak vyhodnotit postup laoských orgánů;
- 7) z každé mise OLAF je vyhotovena zpráva, jejíž výtisk obdrží dotčené celní orgány, v České republice Generální ředitelství cel. To zajišťuje kvalifikovaný úřední překlad. S ohledem na obsáhlost zprávy byla celním úřadům zaslána zkrácená forma zprávy na CD s ověřením, že obsah CD je věrnou kopií dokladů přijatých od OLAF. Žalovaný navrhuje výslech svědka – vyšetřovatele OLAF, který se mise zúčastnil, příp. vyžádání originálu zprávy OLAF. Se zprávou OLAF včetně příloh žalobce seznámen byl, což potvrdil v protokole ze dne 28.7.2009.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního

orgánu [§ 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobce jako deklarant podal dne 29.8.2006 celní prohlášení o dovozu 1.045.000 ks plynových kapesních zapalovačů jednorázových se škrtačím kamínkem, příjemce BAIDE INTERNATIONAL (EUROPE) s.r.o., KN 96131000 19, s deklarovaným původem zboží „LA“ (Laos). Rozhodnutím ze dne 29.8.2006 celní úřad zboží nepropustil do volného oběhu a dalším rozhodnutím z téhož dne schválil uložení zboží do dočasného skladu v prostorách celního úřadu. K celnímu prohlášení bylo přiloženo Osvědčení původu Laoské národní obchodní a průmyslové komory provincie Bokeo č. 609070084, L000256 ze dne 20.7.2006 o tom, že předmětné zboží je laoského původu. Nato celní úřad dne 6.9.2006 požádal o následnou verifikaci původu zboží. Ta byla ukončena zprávou žalovaného celnímu úřadu ze dne 9.2.2007 o tom, že zboží bylo vyrobeno a je původní v Laosu v souladu s podmínkami nepreferenčního původu. Na základě této zprávy o výsledku verifikačního řízení celní úřad propustil dne 21.2.2007 zboží do volného oběhu. Ve dnech 6. – 16.11.2007 proběhla mise OLAF v Laosu, kdy podle zprávy o této misi ze dne 30.6.2008 bylo zjištěno, že m.j. v posuzovaném případě se jednalo ve skutečnosti o reexport zapalovačů původem z Čínské lidové republiky. Laoské orgány při vydávání osvědčení o původu zboží vycházely toliko z údajů uváděných vývozcem, vlastní kontrolu neprováděly. Dne 28.7.2009 proběhlo u celního úřadu se žalobcem ústní jednání, kde byl žalobce seznámen s tím, že podle zprávy OLAF bylo zboží vyrobeno v Číně, čímž vznikl únik na antidumpingovém cle. Současně bylo žalobci sděleno, že na základě těchto skutečností rozhodne celní úřad dodatečným platebním výměrem o vyměření antidumpingového cla v celkové výši 1.916.504,- Kč. Žalobce v protokole potvrdil, že byl seznámen s *„veškerými doklady uvedenými ve spisovém přehledu“*. Nato celní úřad vydal dodatečný platební výměr, jímž žalobci doměřil antidumpingové clo ve výši 1.916.530,- Kč. V odůvodnění obsáhle cituje vyjádření žalobce, k nimž uvedl, že žalobce jednal v pozici nepřímého zástupce, kdy zástupce jedná vlastním jménem na účet jiné osoby, je tudíž deklarantem a má odpovědnost za jím podané celní prohlášení komplexně. Proti tomuto dodatečnému platebnímu výměru podal žalobce odvolání, které bylo zamítnuto napadeným rozhodnutím žalovaného. V odůvodnění rozhodnutí jsou obsaženy údaje o propuštění zboží do režimu uskladňování v celním skladu dne 2.9.2009 a o propuštění do volného oběhu 21.2.2009. Konstatuje se bezvýslednost vymáhacího řízení vůči dovozci. Co do aplikace čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že pro aplikaci tohoto ustanovení je třeba, aby clo nebylo vybráno následkem chyby ze strany celních orgánů. K této chybě se podle žalovaného vztahuje i druhý pododstavec čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, podle něhož pokud byl preferenční status zboží zjištěn na základě systému správní spolupráce s orgány třetí země, považuje se vydání potvrzení těmito orgány – v případě, že se ukáže jako nesprávné – za chybu, kterou nebylo možné rozumným způsobem zjistit. Vydání potvrzení však není chybou, je-li potvrzení založeno na nesprávném popisu skutečností podaném vývozcem, není-li zřejmé, že orgány vydávající potvrzení si byly vědomy nebo měly být vědomy toho, že zboží nesplňuje podmínky pro preferenční zacházení. Jakkoli žalobce bezpochyby dodržel všechna ustanovení pro celní prohlášení, vývozce poskytl zcela úmyslně laoským orgánům nepravdivé

údaje. Nesprávné potvrzení laoských orgánů tak není chybou celních orgánů ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu. V závěru je obsažen údaj o proběhlé verifikaci s tím, že ověřování bylo prováděno jen na základě dokladů předložených vývozcem, tudíž nebylo při verifikaci možno odhalit skutečný původ zboží. Ten zjistili až pracovníci OLAF po svém důkladném šetření.

Krajský soud předně pokládá za nedůvodný žalobní bod 1). Při srovnání údajů o propuštění zboží uvedených v napadeném rozhodnutí s obsahem spisu je zjevné, že se jedná o písařskou chybu vzniklou při vyhotovování napadeného rozhodnutí, kdy tato chyba není součástí výroku napadeného rozhodnutí a na výrok rozhodnutí neměla žádný vliv. Tato chyba tedy není způsobila ovlivnit zákonnost rozhodnutí o věci samé (výroku), proto není důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.].

Důvodným není ani žalobní bod 2). Žalobce namítá, že u něj neproběhla celní kontrola ve smyslu § 127 celního zákona, a jeho práva nebyla zachována ani v materiálním smyslu. S tímto jeho názorem se krajský soud neztotožňuje.

Rozhodnou právní úpravu pro provádění následných celních kontrol nepředstavuje přitom jen § 127 celního zákona, ale též čl. 13 a čl. 78 celního kodexu. Jelikož všechna tato ustanovení jsou součástí právního řádu České republiky, je nutno všechna tato ustanovení vykládat v jejich souhrnu a ve vzájemných souvislostech.

Podle § 127 odst. 1 celního zákona celní orgány jsou oprávněny po propuštění zboží do navrženého celního režimu provádět následnou kontrolu, jejímž účelem je přesvědčit se o správnosti a úplnosti údajů uvedených v celním prohlášení, pravosti dokladů k němu předložených nebo připojených a o správnosti vyměřeného cla, daní a poplatků. Při následné kontrole je také ověřována existence a pravost dokladů a pravdivost údajů vztahujících se k dovozním a vývozním operacím, případně i následným obchodním operacím se zbožím uvedeným v příslušném celním prohlášení.

Podle § 127 odst. 2 celního zákona následná kontrola může být provedena u

- a) tuzemského vývozce nebo tuzemského dovozce,
- b) tuzemského příjemce nebo tuzemského odesilatele zboží,
- c) deklaranta,
- d) přímého zástupce,
- e) dopravce zboží,
- f) osoby, která se přímo či nepřímo zúčastnila některé z operací se zbožím uvedených v odstavci 1,
- g) osoby, která má u sebe doklady a údaje k operacím se zbožím uvedeným v odstavci 1.

Podle čl. 78 odst. 2 celního kodexu po propuštění zboží mohou celní orgány kontrolovat obchodní doklady a jiné údaje vztahující se k dovozním nebo vývozním operacím se zbožím nebo k následným obchodním operacím s tímž zbožím s cílem ujistit se o správnosti údajů obsažených v celním prohlášení. Kontrolu lze provést u deklaranta nebo jiné osoby, která se přímo nebo nepřímo obchodně podílí

na uvedených operacích, nebo jiné osoby, která má v držení zmíněné doklady a údaje pro obchodní účely. Celní orgány mohou rovněž kontrolovat zboží, pokud ještě může být předloženo.

Celní kodex pak připouští i kontrolu provedenou mimo území Společenství ve třetí zemi (čl. 13 odst. 1 in fine celního kodexu).

Bez ohledu na to, že deklarant je vždy celním dlužníkem (čl. 201 odst. 3 první věta celního kodexu), ust. čl. 78 odst. 2 celního kodexu výslovně uvádí, že kontrolu lze provést nejen u deklaranta, ale u každého, kdo se přímo nebo nepřímo podílí na příslušné obchodní operaci, příp. u jakékoli osoby, která má v držení relevantní doklady a údaje (tomu obdobné je i ust. § 127 odst. 2 celního zákona, které je však aplikovatelné jen tam, kde celní kodex úpravu neobsahuje – srov. § 1 celního zákona). Ve smyslu čl. 78 odst. 2 celního kodexu tak nemusí být kontrolována osobou nutně deklarant (jakkoli je vždy dlužníkem).

Uvedené ustanovení tak v sobě obsahuje odchylku oproti řízení daňovému, kde je to vždy daňový subjekt, o jehož daňovou povinnost se jedná, u koho je prováděna daňová kontrola [(srov. § 16 odst. 1, 2 zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“)].

V posuzovaném případě provedly celní orgány Společenství (zde konkrétně OLAF) následnou kontrolu podle čl. 13 a čl. 78 celního kodexu o osoby odlišné od deklaranta, a to konkrétně u vývozce (osoby, která se podílela na obchodní operaci) a u Laoské národní obchodní a průmyslové komory provincie Bokeo (osoby, která má v držení rozhodné doklady). Zprávou o této kontrole je zpráva OLAF ze dne 30.6.2008.

Podle čl. 78 odst. 3 celního kodexu nasvědčují-li výsledky kontroly celního prohlášení nebo kontroly po propuštění zboží, že předpisy upravující daný celní režim byly použity na základě nesprávných nebo neúplných údajů, přijmou celní orgány v souladu s případnými právními předpisy opatření nezbytná k nápravě, přičemž vezmou v úvahu nové skutečnosti, které mají k dispozici.

Uvažovaným opatřením k nápravě podle cit. ust. celního kodexu je m.j. dodatečné zaúčtování cla podle čl. 220 odst. 1 celního kodexu.

K ochraně práv deklaranta pak musí sloužit samostatné řízení s ním vedené, ve kterém musí být deklarant seznámen s výsledky následné kontroly a musí mu být dán dostatečný prostor k jeho vyjádřením a námitkám.

Tato práva žalobce celní úřad respektoval, pokud jej se zprávou OLAF seznámil, seznámil jej i s vlastními skutečnostmi, úvahami a závěry, které se vztahují přímo k žalobci a poskytl mu prostor k vyjádření, což i žalobce učinil, jak vše vyplývá z protokolu o ústním jednání ze dne 28.7.2009.

Krajský soud se tak neztotožňuje s námitkami žalobce, že ve věci neproběhla následná kontrola, že nebyla vyhotovena zpráva o této kontrole a že s ní žalobce nebyl seznámen.

Pokud se týká otázek přezkoumatelnosti rozhodnutí celního úřadu, krajský soud vypořádání této námitky spojuje s vypořádáním žalobního bodu 3), který taktéž shledává nedůvodným.

Podle ustálené judikatury a podle výslovného znění § 50 ZSDP není odvolací orgán v daňovém řízení oprávněn rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušit s tím, že by věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k došetření (k novému projednání a rozhodnutí). Je tak na odvolacím orgánu, aby (neshledá-li důvod pro zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které je současně fakticky zastavením řízení) veškeré případné vady správního orgánu I. stupně napravil v řízení odvolacím.

Současně krajský soud zdůrazňuje, že předmětem jeho přezkumu je v první řadě napadené rozhodnutí, tzn. rozhodnutí odvolacího správního orgánu (srov. § 65 odst. 1, § 75 odst. 2 s.ř.s.).

Krajský soud proto uzavírá, že pokud žalovaný reparaoval nedostatky odůvodnění rozhodnutí celního úřadu tak, že námitky žalobce vypořádal sám v žalobou napadeném rozhodnutí, kdy se vyjádřil i k žalobcově solidaritě s dovozcem, neměl na volbu jiný postup, jak nedostatky řízení a rozhodnutí celního úřadu reparaovat. Postupoval proto v souladu s § 50 odst. 3 ZSDP, který dává odvolacímu orgánu výslovné oprávnění výsledky daňového řízení doplňovat a odstraňovat vady řízení.

Důvodným nebyl krajským soudem shledán ani žalobní bod 4). Zde se krajský soud plně ztotožňuje s argumentací žalovaného o tom, že celní předpisy možnost donucení k nepřímému zastoupení celním orgánům nedávají. Celní prohlášení je projevem vůle deklaranta a pokud toto splňuje podmínky dle čl. 62 celního kodexu, celní úřad jej podle čl. 63 celního kodexu musí přijmout. Přijetí či nepřijetí celního prohlášení tak není na libovůli celního úřadu. Pokud pak žalobce sám podal celní prohlášení, kde vystupuje jako deklarant (byť z titulu nepřímého zastoupení), vztahují se na něj následky tohoto postavení v celním řízení, zejména odpovědnost za daňový dluh ve smyslu čl. 201 odst. 3 věty první celního kodexu.

Ani žalobní bod 5) neshledal krajský soud důvodným, když při nemožnosti vymožení celního dluhu po dovozci a při současné solidární odpovědnosti dovozce a žalobce za celní dluh nezakládá vyměření celního dluhu dovozci překážku pro vyměření téhož celního dluhu též žalobci. Zde je možno toliko připomenout, že – jako u každého solidárního závazku – případným plněním jednoho ze solidárních dlužníků zaniká povinnost plnit celní dluh celním orgánům i druhému z takto solidárně zavázaných subjektů.

Důvodným však krajský soud shledal žalobní bod 6) o tom, že k zaúčtování cla vůči žalobci nemělo dojít pro naplnění podmínek čl. 220 odst. 2 písm. b) Celního kodexu.

Krajský soud považuje za nutné především korigovat veškeré úvahy žalovaného i žalobce o tom, že by se na posuzovaný případ vztahoval jiný než první pododstavec uvedeného ustanovení. Pododstavce druhý až pátý byly do celního

kodexu vtěleny novelizací provedenou Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2700/2000. Tato ustanovení se vztahují jen k preferenčnímu statutu zboží, což vyplývá nejen z výslovného znění předmětných pododstavců, ale též z bodu 11. věty první Preambule uvedeného novelizačního nařízení, podle které „*Ve zvláštním případě preferenčních režimů je nutné vymezit pojem chyby celních orgánů a pojem dobré víry osoby povinné zaplatit clo.*“ Z uvedeného je zřejmý i záměr zákonodárce upravit těmito pododstavci toliko režimy preferenční, nikoli však režim nepreferenčního zacházení, o který se jedná v nyní posuzovaném případě.

Pro posouzení nyní projednávané věci je tak aplikovatelný toliko první pododstavec čl. 220 odst. 2 písm. b) celního kodexu, podle kterého s výjimkou případů uvedených v čl. 217 odst. 1 druhém a třetím pododstavci se dodatečné zaúčtování neprovede, pokud částka cla dlužného ze zákona nebyla zaúčtována následkem chyby ze strany celních orgánů, kterou nemohla osoba povinná zaplatit clo rozumným způsobem zjistit, a pokud tato osoba jednala v dobré víře a dodržela všechna ustanovení platných právních předpisů týkající se celního prohlášení³⁾.

Podle judikatury Soudního dvora Evropských společenství a Soudu I. stupně (ES)⁴⁾ souhrnně konstatované a detailně rozebrané i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.7.2008 č.j. 1 Afs 27/2008-97¹⁾, Sb. NSS č. 1701/2008, je k aplikaci uvedeného ustanovení třeba současného naplnění následujících podmínek:

- a) chyba vzešla z aktivního jednání celních orgánů samotných;
- b) aby chyba ad a) nemohla být osobou jednající v dobré víře přiměřeným způsobem zjištěna;
- c) dodržení všech ustanovení týkajících se celního prohlášení.

Žalovaný nezpochybňuje naplnění podmínky ad c), jejíž naplnění sám výslovně deklaruje v napadeném rozhodnutí.

Své úvahy žalovaný založil na tom, že není naplněna podmínka ad a), když chyba v předmětné věci nenastala vlastním aktivním jednáním českých celních orgánů (či jiných celních orgánů Společenství), ale jednáním laoských orgánů, u nichž navíc není postaveno najisto, zda o této chybě věděly či vědět měly.

Ve shodě s žalovaným krajský soud předesílá, že jakákoli zpráva státu vývozu určená orgánům státu dovozu o nesprávnosti dříve vydaného osvědčení původu, jakkoli v ní nejsou uvedeny důvody dřívější nesprávnosti, musí být chápána jako výsledek kontroly, na základě něhož jsou orgány státu dovozu oprávněny k doměření dlužného cla, které mělo být zapláceno, nebýt nesprávného dřívějšího potvrzení státu dovozu, na což nemá vliv ani dobrá víra deklaranta (srov. rozsudek Soudního dvora ve věci C-97/95 Pascoal⁵⁾).

3) toto ustanovení je součástí celního kodexu již od jeho přijetí, přičemž je prakticky totožné s předchozím ust. čl. 7 Nařízení Rady (EHS) č. 1697/79.

4) např. ve věcech C-348/89 Mecanarte, C-409/10 Afasia Knits, C-173/06 Agrover, T-23/03 CAS, C-97/95 Pascoal⁵⁾

5) všechny rozsudky Evropského soudního dvora a Soudu I. stupně jsou dostupné na curia.europa.eu

Uvedené závěry prezentované i v jiných rozhodnutích⁴⁾ však vycházejí vesměs ze situace, kdy žádná předchozí kontrola (verifikace) neproběhla a dobrá víra deklaranta nebyla a nemohla být založena aktivním jednáním přičitatelným celním orgánům samotným.

V posuzované věci však proběhla „verifikace“, t.j. kontrola původu zboží při jeho propuštění při současném dočasném uskladnění zboží podle čl. 68 a čl. 50 a násl. celního kodexu. Výsledkem této kontroly byl aktivní úkon celního orgánu – žalovaného - zpráva celnímu úřadu ze dne 9.2.2007 o tom, že zboží bylo vyrobeno a je původní v Laosu v souladu s podmínkami nepreferenčního původu. Na základě této zprávy bylo zboží propuštěno do volného oběhu a žalobce tak byl touto zprávou ujistěn aktivní činností celních orgánů o tom, že skutečný původ zboží je v souladu s původem deklarovaným, tj. v Laosu.

Krajský soud tak dospěl k závěru, že předmětný výsledek verifikačního řízení představuje ve smyslu čl. 220 odst. 2 písm. b) prvního pododstavce celního kodexu chybu přičitatelnou aktivnímu jednání celních orgánů způsobitou založit dobrou víru žalobce.

Závěr žalovaného o nenaplnění této podmínky proto krajský soud neaproboval. Rozhodnutí žalovaného založené na tomto závěru je tak v rozporu s Nařízením Společenství, proto krajský soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž jsou celní orgány vázány právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

Krajský soud považuje za podstatné dodat, že celní orgány – vedeny nesprávným právním názorem – se dosud nikterak nezabývaly zbylou podmínkou aplikace čl. 220 odst. 2 písm. b) prvního pododstavce celního kodexu, t.j. otázkou, zda žalobce jednal skutečně v dobré víře a zda předmětnou chybu celních orgánů nemohl rozumným způsobem rozpoznat. Je na celních orgánech, aby v dalším řízení vyhodnotily i tyto otázky a podle výsledku tohoto hodnocení znovu o věci rozhodly.

S ohledem na důvodnost žalobního bodu 6) se již krajský soud nezabýval žalobním bodem 7), když jeho vypořádání by si vyžádalo další obsáhlé dokazování, které však nemůže přivodit jiné rozhodnutí krajského soudu, proto by jeho provádění bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti soudního řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z procesního úspěchu žalobce ve sporu, kdy žalobci tak dle § 60 odst. 1 s.ř.s. vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek	2.000,- Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem	
α) odměna advokáta za zastupování	
v řízení ve výši 2.100,- Kč úkon	
při těchto poskytnutých úkonech	
právní služby:	
1) příprava a převzetí věci	
2) sepis žaloby	§ 7, § 9 odst. 3 písm. f)
3) replika z 8.6.2010	vyhl. č. 177/1996 Sb.
	6.300,- Kč

- β) paušální náhrada hotových výdajů
advokáta ve výši 300,- Kč / úkon
při úkonech právní pomoci
vypočtených pod písm. α)

§ 13 odst. 3
vyhl. č. 177/1996 Sb. 900,- Kč

Celkem

9.200,- Kč

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení shora uvedenou částku, a to dle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o.s.ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a o.s.ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159, § 160 odst. 1 o.s.ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 9. března 2012

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu